

Foto: Paul Jeffrey/ACT Caritas

Rapport från KYRKORNAS GLOBALA VECKA 2008

Tema: Skapelsefeber – Klimat & fred

Johanna Olaison & Jacob Risberg 9 mars 2009

Innehållsförteckning

Inledning

Mål

Tema

Arrangörer

Arbetsprocess och förankringsarbete

Material

Materialbeställningar

Hemsida

Webbstatistik

Press

Aktiviteter

Lokala aktiviteter

Nationella aktiviteter

Lokala utbildningstillfällen

Effekter och måluppfyllelse

Utvärdering

Telefonintervjuer

Skriftlig enkät

Övriga indikatorer

Måluppfyllelse

Bilaga 1-5 pressklipp

Bilaga 6 Exempel på lokala aktiviteter

Bilaga 7 Utvärdering

Inledning

Kyrkornas globala vecka firades för första gången 2003, då under namnet Kyrkornas globala söndag. Sedan 2005 firas den under en hel vecka i anslutning till Domssöndagen, med syftet att kyrkor och församlingar över hela landet ska uppmärksamma globala rättvisefrågor, samtidigt och tillsammans. Sveriges Kristna Råd (SKR) och dess 27 medlemskyrkor är initiativtagare till veckan.

Kyrkornas globala vecka 2008 fortsatte på temat Skapelsefeber från 2007, men nu med underrubriken Klimat & Fred. I denna rapport återger vi en del av de saker som hände under veckan för att ge en uppfattning om utfall och genomslag.

Mål

Målet med Kyrkornas globala vecka är trefaldigt:

- Öka intresset och kunskapen för globala rättvisefrågor bland medlemmar i SKR:s medlemskyrkor och att utifrån detta ökade intresse skapa ekumeniska mötesplatser för diskussion.
- Ge SKR:s medlemskyrkor tillfällen till gemensam teologisk och etisk bearbetning av globala rättvisefrågor.
- Påverka utformningen av politiken så att den i högre grad tar hänsyn till globala rättvisefrågor och skapa medvetenhet hos politiker om kyrkornas syn på dessa frågor.

Den slutliga målgruppen för Kyrkornas globala vecka är 130 000 aktiva medlemmar i svenska kyrkor och samfund.

Globala veckans internationella gäst Olivia Kibui Mbugua vid Alla Folk-konferensen

Tema

Kyrkornas globala vecka 16-23 november 2008 hade temarubriken ”Skapelsefeber – Klimat & Fred”. Fokus låg på relationen mellan klimatförändringar och konflikt.

Arrangörer

Sveriges Kristna Råd arrangerade veckan tillsammans med Diakonia, Kristna Fredsrörelsen, Kyrkornas U-fond, Liv & Fredsinstitutet, PMU Interlife, Sensus Studieförbund, SPEAK, Studieförbundet Bilda och Svenska missionsrådet (SMR).

Projektsekreterare vid SKR för Kyrkornas globala vecka är Sofia Walan. Under senare delen av 2008 var Sofia föräldradedig med Johanna Olaison som vikarie. Projektinformatör var Maria Roxberg, som i september 2008 efterträddes av Jacob Risberg.

Arbetsprocess och förankringsarbete

Vår slutliga målgrupp är aktiva medlemmar i SKR:s medlemskyrkor. Vår kommunikation med dessa går framförallt via strategiska/förmedlande målgrupper som involveras i planering och genomförande. Dessa är t ex:

- Aktiva/anställda på central nivå i SKR:s medlemskyrkor
- Samarbetsorganisationer
- Aktiva och anställda i församlingarna
- Lokala kristna råd
- Samfundspress

Styrgrupp för Kyrkornas globala vecka utgjordes under större delen av 2008 av SKR:s verksamhetsråd, men en förändring i ägarskapet av veckan betyder att SKR och SMR:s verksamhetsråd numera delar på ansvaret för veckan.

Arbetsgruppen för veckan består av representanter för alla medarrangörer, samt ytterligare några representanter från de olika medlemskyrkorna. Denna arbetsgrupp har träffats regelbundet under hela året, samt bildat en rad undergrupper med ansvar för specifika delar, exempelvis materialproduktion, teologisk fördjupning samt aktiviteter med fokus på opinionsbildning och påverkan.

Elever i Västerås kämpar med en samarbetsövning

Projektledningen på SKR:s kansli arbetade under hela året med samordning, materialproduktion, kommunikationsstrategier, genomförandet av Kyrkornas globala vecka etcetera.

Material

Inspirationsmaterial inför Kyrkornas globala vecka görs för dem som ska vara med och genomföra aktiviteter under veckan. Materialet sändes i augusti till ca 4 400 kyrkor, församlingar och organisationer.

Inspirationsmaterialet 2008 bestod bl a av:

- Inspirationstexter kring temat
 - Faktatexter kring temat
 - Fyra olika reflektioner kring bibelns tankar om skapelse, fred och rättvisa
 - Reportage från Kenya där klimatförändringarna har bidragit till konflikter
 - Intervju med Thomas Samuel, biskop och klimataktivist från Indien
 - Frågor och svar om klimat och fred
- Tips och idéer på aktiviteter för hela familjen, t ex Kyrkornas globala veckas tipspromenad och en sketch om ett läkarbesök där patienten får symbolisera jorden
 - Jordglobsjakten – en tävling för barn och ungdomar om att bli klimatsmartare
 - Möjlighet att beställa kundvagnspollett; ”Jag handlar skapelsevänligt”
 - Recept på ekologiska bullar
 - Tips på filmer till en filmkväll
 - Checklista för en skapelsevänlig församling
 - Förslag kring hur lokala politiker kan uppvaktas
 - Förslag på böner, sånger och bibeltexter till gudstjänst och andakt

I utskicket med inspirationsmaterialet samt på hemsidan fanns möjlighet att beställa ett fördjupningspaket som innehöll:

- Morgon- och aftonböner för Kyrkornas globala vecka 2008 (Sveriges Kristna Råd)
- En skapelsevänlig församling. Dialog/studiematerial om miljö, klimat och rättvisa (Studieförbundet Bilda)
- Klimat, rättvisa och hunger. Faktaskrift (Svenska kyrkan)
- Tidningen Elsa nr 3 2008. Tema klimat och miljö (Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd)
- Globala veckans tipspromenad – ett underhållande sätt att väcka intresse för frågor om klimat och rättvisa (Sveriges Kristna Råd)

- Globala veckans kundvagnsmynt - 3 st (Sveriges Kristna Råd)
- Inspirationshäftet för Kyrkornas globala vecka 2007 (Sveriges Kristna Råd)

Materialbeställningar

	2008	2007
Affischer	1 141	600
Inspirationshäften	2 443	2 000
Fördjupningspaket	236	160

Hemsida

Kyrkornas globala veckas hemsida www.skr.org/globalaveckan har under hela året använts som ett redskap för att förse intresserade med mer information och möjlighet att hämta material och aktivitetstips. På hemsidan fanns tips på föredragshållare, lista på lokala aktiviteter, möjlighet att beställa affischer, pressinfo och mycket annat. Där fanns också möjlighet att teckna sig för att få Kyrkornas globala veckas nyhetsbrev.

Webbstatistik

Under perioden augusti 2008-januari 2009 besökte 9 426 personer hemsidan (7 699 år 2007). En sökning på Google på "Kyrkornas globala vecka" gav i november 2008 10 900 träffar (14 600 träffar 2007). Samma sökning i februari 2009 gav 2 030 träffar (1 250 träffar i januari 2008). Antalet via hemsidan inrapporterade arrangemang har ökat från 42 stycken 2007 till 102 2008.

Press

56 artiklar i dagspress (inklusive debattartiklar och ledare) har skrivits om Kyrkornas globala vecka (40 artiklar 2007). Av dessa är tolv debattartiklar och ledare som inte är initierade av SKR.

Se bilagor 1 till 5

Aktiviteter

Kyrkornas globala vecka växer för varje år. Inte minst märks detta i antalet inrapporterade aktiviteter som sker runt om i landet.

Lokala aktiviteter

Här är ett axplock av lokala aktiviteter (en utförligare lista finns i bilaga 6):

- Borås. Magnus Nyman pratade om "Schysst handel, vad är det?"
- Göteborg. Skapargudstjänst i Angereds kyrka
- Furuö. Tipspromenad med priser i form av Rättvisemärkta produkter
- Sundsvall. Öppet hus med Rättvisemärkt fika, frågeslinga och konst av skräp
- Södertälje. Rätt Vis – en kabaré om makt på rätt vis
- Ulricehamn. Ekumenisk cafégudstjänst
- Hässleholm. "Vitsen med ekologiska höns och kor" – föredrag i församlingshemmet

Barn som deltar i gudstjänsten i Valsätra kyrkan, Uppsala

- Jönköping. Under Ytan – en mäsas för hela skapelsen
- Arbrå. Filmkväll med Al Gores film En obekväm sanning
- Hudiksvall. Sweet Dreams – miljökabare
- Laxå. Second-handklädvisning och vattenutställning

Nationella aktiviteter

För att ge lyskraft åt de lokala aktiviteterna och för att arbeta med den opinionsskapande delen av Kyrkornas globala vecka genomfördes flera nationella aktiviteter av SKR och övriga arrangörer.

Försvarsminister Sten Tolgfors vid riksdagsseminariet

att i sin tur göra aktiviteter kring globala veckan i sina församlingar. I slutändan genomfördes dock endast ett av dessa tillfällen, där tolv deltagare fick lära sig mer om temat och knyta kontakter med andra intresserade samt kunniga föreläsare.

Några exempel på aktiviteter:

- Globala veckans gäst Olivia Kibui Mbugua från Kenya deltog i arrangemang på flera orter i landet, bland annat på gudstjänster och seminarier i Göteborg, Västerås, Uppsala och Härnösand. Hon höll även föredrag för bland andra studerande vid Liljeholmens folkhögskola.
- Ett riksdagsseminarium med titeln "Klimat och fred – hur påverkar klimatfrågan säkerhetspolitiken?" anordnades i Stockholm. Medverkade gjorde bland andra försvarsminister Sten Tolgfors, Kyrkornas globala veckas internationella gäst Olivia Kibui Mbugua, samt företrädare för de olika riksdagspartierna.
- En debattartikel publicerades i Kyrkans Tidning där Sven-Bernhard Fast, generalsekreterare för Sveriges Kristna Råd, och Eva Christina Nilsson, generalsekreterare för Svenska missionsrådet, krävde att "Försvarsministern måste stödja klimatarbetet för säkerhetens skull".

Lokala utbildningstillfällen

Inför Kyrkornas globala vecka 2008 planerades fyra lokala utbildningstillfällen, då anställda och ideella i församlingar och kyrkor runt om i landet skulle erbjudas utbildning och inspiration kring årets tema, Klimat & Fred. Syftet var att underlätta för deltagarna

Effekter och måluppfyllelse

Utvärdering

Kyrkornas globala vecka har utvärderats på två sätt: dels genom en telefonenkät till cirka 100 slumpmässigt utvalda församlingar och dels genom en skriftlig utvärdering med 54 svarande som besökt någon aktivitet under Kyrkornas globala vecka. Resultaten från dessa presenteras kortfattat nedan, för mer information se bilaga 7. Förutom detta dras även några slutsatser från de övriga indikatorer vi presenterat tidigare i rapporten.

Telefonintervjuer

79 % av de intervjuade känner till Kyrkornas globala vecka och 27 % har också gjort någon aktivitet inom ramen för globala veckan. Dessa siffror är snarlika resultatet från 2006, då en liknande telefonenkät genomfördes och procentsatserna var 78 respektive 22 %. Arrangemanget har med andra ord lyckats väl med att etablera sig som en känd företeelse, men kännedomen om det ökar inte. Aktivitetsfrekvensen pekar uppåt, men ur projektets synvinkel är det önskvärt att stärka denna ökning.

Varje aktivitet hade i genomsnitt 77 deltagare. Översatt till hela målgruppen innebär detta att ungefär 92 100 personer i 1 196 församlingar har deltagit i Kyrkornas globala vecka.

Skriftlig enkät

I en enkät som skickades ut till deltagarna i några av de lokala arrangemangen fick man svara på frågor om kännedomen kring Kyrkornas globala vecka, möjligheten att påverka klimatet i en positiv riktning samt vad man är beredd att ändra på i sitt eget liv för att få till stånd denna förändring. Kännedomen om Globala veckan var stor och de flesta ansåg att klimatet går att påverka i en positiv riktning. När det kom till frågan om vad man själv är beredd att förändra i sitt eget liv var det påfallande att de flesta är beredda att förändra delar av sin livsstil så länge det inte påverkar bekvämligheten. Att däremot minska på resandet, engagera sig politiskt eller investera ekonomiskt i alternativa energikällor är betydligt svårare.

Övriga indikatorer

Bland våra övriga indikatorer, nämligen materialbeställningar, hemsida- och webbstatistik samt pressklipp konstaterar vi en uppåtgående trend. Denna är extra viktig gällande materialbeställningarna då denna statistik mäter en aktiv grupp som med stor sannolikhet fattar beslutet att beställa material för att sedan använda det vid någon typ av aktivitet.

Antal via hemsidan inrapporterade arrangemang ökar. Detta är inte ett mått på antalet genomförda arrangemang, men visar att hemsidans betydelse som informations- och kommunikationsverktyg har ökat vilket också styrks av den övriga statistiken för hemsidan. Angående googleträffarna kan vi inte utifrån dessa uppgifter dra några direkta slutsatser då trenden inte är konstant.

Även pressklippen ökar. Intressant är att hela 12 av artiklarna i dagspress är debattartiklar och ledare som inte är initierade av SKR, vilket tyder på ett lokalt engagemang för arbete med opinionsbildning.

Måluppfyllelse

Målsättningen med Kyrkornas globala vecka var att 130 000 personer i den slutliga målgruppen aktivt skulle ta del av globala veckans budskap genom att delta i någon aktivitet. Av dessa skulle 50 000 få ökade kunskaper om sambandet mellan klimatförändringar och global rättvisa; för 15 000 skulle kunskapen leda till ökat engagemang och förändrat beteende.

Sammanställningen visar att ca 92 100 personer deltog under Kyrkornas globala vecka 2008, vilket vid första anblicken tyder på att den första målsättning inte har uppfyllts. Den aktuella målsättningen utgår dock ifrån en förteckning över kyrkor och församlingar som sedan målsättningen formulerades har reviderats. Följden är att antalet församlingar som omfattas av insatsen har sjunkit från 4 995 till 4 429 stycken. Därmed borde också målsättningen ha reviderats, vilket inte har skett. Med andra ord är summan med ca 92 100 aktiva deltagare ett bra resultat, vilket dock inte återspeglas i målsättningen för året.

Vår skriftliga enkät ger resultatet att målen om 50 000 personer med ökade kunskaper och 15 000 som ökar sitt engagemang har uppnåtts, men det bör tas i beaktande att enkätens urval var litet och resultatet måste därför behandlas med försiktighet. Utifrån utvärderingen kan vi alltså inte med säkerhet säga något om ökade kunskaper och förändrat beteende; detta måste undersökas i en annan typ av utvärdering än den genomförda.

Tolgfors måste ta sitt ansvar i klimatfrågan

När försvarsminister Sten Tolgfors i dag, torsdag, talar i riksdagen på ett seminarium om klimat och fred bör han visa sitt stöd för ett ambitiöst klimatarbete och för en tydligare fokusering av utrikespolitik och utvecklingssamarbete på konfliktförebyggande insatser.

Riksdagsseminariet är en av aktiviteterna i Kyrkans globala vecka som har temat Skapelsefeber – klimat och fred. Klimatförändringarna skapar i dag enorma utmaningar för människors möjligheter att leva ett värdigt liv.

Det finns många kopplingar mellan klimatförändringar och väpnade konflikter. Det kan handla om ökade spänningar till följd av större konkurrens om knappa naturresurser. Klimatförändringarna kan också förvärra den humanitära situationen i befintliga konflikter.

De största riskerna för konflikt finns inom länder. Det är nationellt och lokalt vi kommer att se effekterna av extrema väderhändelser samt minskad tillgång på bland annat färskvatten och jordbruksmark, med stora flyktingströmmar som resultat. Allt detta ökar konfliktrisken och instabila regioner – ”svaga stater” och fattiga länder – drabbas hårdast. Enligt en Sidarapport löper 46 nationer stor risk att drabbas av väpnade konflikter på grund av klimatets påverkan på befintliga problem. I dessa länder bor 2,7 miljarder människor.

Hur ska vi då bemöta den in-

FOTO: JEROME DELAY/SCANPIX

Flyende. Krigs-flyktingar i Kongo.

Det finns många kopplingar mellan klimatförändringar och väpnade konflikter.

stabilitet som klimatförändringarna väntas bidra till? Än så länge har den rika världen bemött säkerhetsutmaningarna på traditionellt vis – med krigsmateriel och dyra militära insatser. Förebyggande insatser får minimalt med resurser.

Handeln i krigsmateriel ökar. Mängden tillgängliga vapen är en väsentlig faktor som ökar risken för att konflikter blir väpnade. Ändå är Sverige en av världens tio största exportörer av krigsmateriel. Materialintensiva och kostsamma säkerhets- och försvarsinsatser används för att bemöta konflikter och säkerhetsrisker när de redan är ett faktum. Militära insatser riskerar också att bemötas med mer våld, och insatserna angriper inte grundorsakerna till en konflikt.

En ny inriktning krävs som fokuserar på att förebygga konflikter. Det är avgörande för att trygga en global utveckling som är rättvis, hållbar och säker. Insatser för att minska utsläppen av växthusgaser, både i Sverige och i utvecklingsländerna, är a och o för att minimera klimatförändring-

arna och därmed minska konfliktrisken. Vi bör bidra till minskade utsläpp i fattiga länder, genom tekniköverföring och skydd av skog samt bidra till fattiga länders klimatanpassning. Och fattiga länder bör inte, som nu, betala för detta själva när bistånd till utbildning, hälsovård och demokrati används till klimatåtgärder.

För att vara en trovärdig internationell aktör måste Sverige föra en samstämmig politik. Det är därför dags för Sten Tolgfors att ta sitt ansvar i klimatfrågan. Om klimatförändringarna är ett av de största hoten mot internationell fred och säkerhet är det rimligt att försvarsministern uttalar sitt stöd för en ambitiös klimatspolitik och för en tydligare fokusering av utrikespolitik och utvecklingssamarbete på konfliktförebyggande insatser.

SVEN-BERNHARD FAST

generalsekreterare

Sveriges kristna råd

EVA CHRISTINA NILSSON

generalsekreterare

Svenska missionsrådet

DEBATT

Glöm inte klimatfrågan

Nu när den ekonomiska krisen är högt prioriterad i den offentliga debatten, hoppas jag att vi inte glömer miljö- och klimatfrågan. Det finns en risk att fokus på klimatförändringarna tappas till förmån för börsens upp och nergångar.

Att ställa klimatarbetet åt sidan kommer på sikt att skapa en ekonomisk katastrof, mångdubbelt värre än den vi ser i dag – för att inte tala om de mänskliga lidanden vi i så fall har att vänta oss. Det är en fråga om rättvisa mellan människor i olika delar av världen, liksom en påminnelse om människans samhörighet med och ansvar för allt levande.

För den enskilda personen som drabbas svårt av ekonomiska problem, på grund av våra egna och världsekonominns brister, är det högst begripligt att alternativa bränslen till bilen inte ligger högst på åtgärdslistan. I detta läge är det därför viktigt att ansvariga personer i företag och organisationer fortsätter att bära och driva miljö- och klimatarbetet framåt.

Stockholms stadsmission, som hjälper de absolut svagaste i samhället, har detta helt klart för sig. De driver miljöfrågorna kraftfullt, parallellt med stödet till behövande människor så att de kan överleva i sin vardag. Kan en

hjälporganisation för samhällets mest utsatta klara det, bör väl vi andra också kunna se att klimatfrågan är, förutom en överlevnadsfråga, också en internationell och nationell rättvisefråga.

I Västerås stift fortsätter vi arbeta med klimat, rättvis- och miljöfrågor. Vår energiinventering av kyrkans alla fastigheter fortsätter.

” Klimatfrågan är också en nationell och internationell rättvisefråga

Svenska kyrkans miljöchecklista har bara i år genomgått av Folkärna, Sala, Skinnskatteberg, Lundby i Västerås, Säter och Borlänge. Från och med nästa år kommer vi också att i våra församlingar arbeta med Svenska kyrkans miljödiplomering. Västerfärnebo-Fläckebo församlingar kämpar med riksantikvarieämbetet för att få använda solenergi. Detta har blivit en nationell fråga och hela Svenska kyrkan sade ja till att arbeta för

solenergi på kyrktaken vid kyrkomötet för någon månad sedan.

Prästlönetillgångarna i Västerås stift är också delägare i Dalakrafts vindkraftspark som jag var med och invigde i Bjursås alldeles nyligen. Förändringens vindar blåser!

Jag känner ett stort hopp inför framtiden; människor som annars inte skulle samlas under samma tak, gör gemensam sak. Sveriges kristna råd, olika kristna kyrkor i Sverige, samarbetade kring klimatfrågan under Globala veckan, 16-23 november. Svenska kyrkan har den 28-29 november ett internationellt möte, Interfaith Climate Summit, där ärkebiskop Anders Wejryd bjudit in representanter för olika religiösa traditioner från hela världen för att skriva på ett gemensamt manifest – ett gemensamt ”klimatuppprop” över konfessionsgränser.

De förnyelsebara energikällorna och ett brett klimatarbete är ett måste, nu och i framtiden. Inom Västerås stift försöker vi arbeta utifrån den vetskapen. Vi är inte framme på något sätt, men det känns som att vi – om vi fortsätter vårt arbete – går mot en framtid full av hopp.

THOMAS SÖDERBERG,
BISKOP,
SVENSKA KYRKAN,
VÄSTERÅS STIFT

Globala veckan firar 30 år

ORSA

I 30 år har Orsas församlingar gemensamt arrangerat den globala veckan, tidigare U-veckan. I år är temat "Rent vatten en mänsklig rättighet?". I söndags var där fullt hus.

Den Globala veckan är ett samarbete mellan församlingarna i Orsa som arrangeras i kulturhuset. Under Kyrkornas globala vecka är målet att inspirera församlingar och organisationer att gemensamt lyfta rättvisefrågor i gudstjänster, aktiviteter och samtal.

Att engagemanget är särskilt starkt i Orsa är det ingen tvekan om. Detta är 30:e året i rad som den ekumeniska tillställningen går av stapeln, och när Globala veckan på riksplenet gjorde ett uppehåll på tio år så fortsatte församlingarna i Orsa oförtrutet att driva arrangemanget.

I år har vi två avdelningar. En temautställning och en som handlar om alla veckorna under de 30 åren, säger Gudrun Björklund.

Långt ifrån alla har tillgång till rent vatten.

GU DRUN BJÖRKLUND,
GLOBALA VECKAN

Isöndags drog tillställningen fullt hus och besökarna kunde bland annat ta del av församlingarnas hjälparbeten i Afrika.

Och så har vi ju U-boden som blivit ett begrepp här i Orsa och som har varit med och drivit fram det här med rättvisemärkt handel, säger missionspastor Göran Sundquist.

30 år medför många glada minnen. Som när Nils Arne Kastberg, i Unicef, gjorde en rejäl uppoffring för att besöka Orsa och Globala veckan.

Han kom till Stockholm från ett möte i Portugal och hyrde en bil och körde direkt hit till Orsa och sedan tillbaka till Stockholm igen, säger Gudrun Björklund.

Mats Nilsson
023-936 44
mats.nilsson@dt.se

FAKTA

Senaste tio årens teman

- ▶ 1998 Sanning, försoning och jubel 2000
- ▶ 1999 Bibel 2000
- ▶ 2000 Världens barn – dessa våra minsta
- ▶ 2001 Medmänsklighet i Guds vind
- ▶ 2002 Kunskap ger möjlighet
- ▶ 2003 Mänskliga rättigheter gäller också barnen
- ▶ 2004 Ordet – rikedom
- ▶ 2005 Utrota fattigdomen nu
- ▶ 2006 Sida vid sida
- ▶ 2007 Skapelsefeber
- ▶ 2008 Rent vatten en mänsklig rättighet?!

Globala veckan

På söndag fortsätter Globala veckan med gudstjänst och nattvard i Orsa kyrka. Medverkar gör Sven Bernhard Fast.

Det glada teamet består av, sittande, från vänster: Ingegerd och Malte Holmquist, från Boden, Britta Gullén och Gudrun Zachrisson. Stående: Göran Sundquist, Gudrun Björklund, Marianne Hållmarker och Gunhild Eriksson.

"Rent vatten räddar liv"

ORSA

Malte och Ingegerd Holmquist besökte Orsaskolan och Bergetskolan där de berättade om ett vattenprojekt i Tanzania.

Eleverna var väldigt intresserade och ställde många frågor.

Globala veckan gästades av Ingegerd och Malte Holmquist från Pingstkyrkan i Boden.

De båda har missionerat många år i Tanzania och under Globala veckan berättade de om ett särskilt vattenprojekt i Rukwaregionen i Tanzania.

Rotary i Boden skulle sponsra ett projekt som inte blev av. Då kontaktade de oss och vi tipsade dem om en secondary school som skulle byggas i Isesa några mil från Sumbawanga som är huvudstad i regionen, säger Malte Holmquist.

Arbetet inleddes 2006 och stod klart 2007. Malte och Ingegerd Holmquist var med och skötte kommunikationen mellan olika intressenter i projektet.

De har en väl fungerande vattenmyndighet i Tanzania.

Bland annat kan det vara problem att få tag i den utrustning som krävs för att borra en brunn.

Ingegerd och Malte Holmquist berättade om vattenprojektet i Tanzania.

Vi fick tag i en borrhigg 24 mil längre bort. Det var spännande att se om de skulle hinna frakta den innan de stora regnen skulle komma, säger Malte.

Men riggen kom på plats i tid och djupborringen gick bra.

Det blev en mycket högtidlig invigning med tal och sång. Rotary i Boden hade skickat ner en fin skylt som hänger där nu.

Rent vatten har en stor betydelse. Sjukdomar och barnadödlighet minskar dramatiskt.

Det djupborrade vattnet går ju att dricka direkt. Särskilt under regnperioderna då floderna svämmar över, har det varit problem då kollektbakterier spridits i vattnet.

Under tiden vattenprojektet pågick drev Ingegerd Holmquist även kvinnskola.

Det visade sig att även om småbarnen kunde äta sig mätta så led de av undernäring. Ingegerd hade näringslära med mödrarna, säger Malte Holmquist.

För honom hade besöket i Orsa ett nostalgiskt skimmer över sig.

Jag var pastor i Filadelfiakyrkan i Orsa i slutet på 70-talet och så vikarierade jag som religionslärare på Orsaskolan.

Mats Nilsson

”Kyrkan kan göra mer för klimatfrågan än att predika”

Klimatfrågan och fred hör absolut ihop! Det var Olivia Kibui Mbuguas budskap när hon gästade Sverige under Kyrkornas globala vecka, 16–23 november. Som boende i Kenya vet hon vilka konflikter klimatförändringar kan leda till.

– Hos oss leder den ökande torkan till stridigheter om naturresurser. I nord-östra Kenya är kampen om vatten och betesmark hård och ofta blodig. Vapen kommer in över gränsen mot Somalia, vilket leder till väpnade konflikter.

Olivia Kibui Mbugua är påtagligt oroad över situationen i sitt hemland. Men hon är också optimistisk och tror att man genom ihärdigt arbete kan skapa förändring.

I sitt jobb vid National Council of Churches of Kenya, motsvarigheten till Sveriges Kristna Råd, är hon ansvarig för ett program som fokuserar på fredsbyggande, konflikthantering och livsmedels säkerhet.

– Jag är övertygad om att kyrkan kan göra så mycket mer än predika. Kyrkan och alla dess olika samfund har en viktig uppgift att fylla i kampen för att dels hejda klimatförändringarna, dels verka för fred.

Hann se Sverige

Under den globala veckan hann Olivia se och uppleva en hel del. Huvudarrangören Sveriges Kristna Råd hade satt ihop en turné som bland annat sträckte sig till Göteborg, Stockholm, Uppsala, Västerås och Härnösand. Olivia berättade om sitt arbete och sina åsikter vid flera gudstjänster och seminarier, hon träffade också gymnasieelever och studerande vid folkhögskolor.

– Jag har aldrig tidigare besökt Sverige och visste i ärlighetens namn inte mycket om vare sig landet eller er kultur, berättar Olivia när Sändaren träffar henne i samband med arrangementet i Härnösands Missionskyrka.

Olivia Kibui Mbugua som arbetar vid National Council of Churches of Kenya gästade Sverige under globala veckan. Hon berättade om sin oro över situationen i Kenya, där kampen om vatten leder till blodiga konflikter. Men hon är ändå hoppfull och tror på kyrkans och den enskildas möjligheter att hejda klimatförändringarna och verka för en fredligare värld.

– Jag är mycket glad över den gästvänlighet som råder, men det faktum att gemene man i Sverige är villig att förändra sitt liv för att värna miljön imponerar mest.

Som exempel på det sistnämnda nämner Olivia att många väljer taget framför bilen. Svenska folket har insett att man med aktiva val kan påverka.

Detta ställningstagande önskar hon dock se mer av hos svenska politiker. Vid ett riksdagsseminarium mötte hon bland andra försvarsminister Sten Tolgfors. Tolgfors underströk visserligen att klimatförändringarna är ett

stort hot mot mänsklig säkerhet.

– Men han och de övriga politikerna var samtidigt väldigt inriktade på hur Sverige påverkas, detta trots att fattiga länder i Afrika är mer sårbara.

En global fråga

Klimatfrågan är global och det går inte att komma ifrån att Sveriges ekologiska fotavtryck är så mycket större än till exempel Kenyas. Olivia Kibui Mbugua berättar att en genomsnittssvensk är ansvarig för utsläpp av 5,9 ton koldioxid per år, motsvarande siffra för en kenyan är endast 0,2 ton.

– Naturligtvis bidrar även Kenya till klimatförändringarna. Därför lär vi bland annat ut hur man sköter och bevarar en skog.

Olivia Kibui Mbugua anser att Sverige inom kort har ett gyllene tillfälle att visa sig som ett föregångsland i miljöfrågor. När Köpenhamnsmötet hålls hösten 2009 är Sverige ordförande i EU.

– Då är det viktigt att ni som land tar aktiv ställning. För miljöns och fredens skull.

Text och foto: ANN-CATHRIN GRANBÄCK

Hällekis-Kuriren

Artikeln publicerad: 081115

Globala kyrkoveckan

Ekumeniska kören består av sångare från de kristna samfundet på Kinnekulle

Foto: Inga Maria Johansson

Den 16-23 november firas runt om i världen gudstjänster med inslag om klimat och miljö.

Ett klimat i förändring utmanar vårt hopp om fred och försoning i världen. Därför är det klimatets konsekvenser som står i fokus när vi uppmärksammar Kyrkornas globala vecka på temat Skapelsefeber. Förutom att värna och vårda Guds skapelse handlar arbetet med att bromsa klimatförändringarna om solidaritet med de fattigaste och mest utsatta. Miljöhoten väcker även djupare frågor hos oss själva, hur vår livsstil påverkar världen omkring oss. De senaste årens klimatforskning har till och med givit upphov till ett helt nytt ord som många av oss kan känna igen: klimatångest.

Det är vi i den rika delen av världen som i första hand står för utsläpp av växthusgaser, men det är människor i de fattiga delarna som får betala det höga priset.

"Inget är sig likt. När jag var pojke visste vi vilken månad regnet skulle komma och när torrtiden var på väg. Idag är det torka året om." säger Loubin Sagal från Kenya.

"Det finns ingen rättvisa i världen!" Så svarar Mahamoud i Västafrika på frågan varför regnet inte kommer som förr. Detta är bara två av de röster som höjs i oro över ändrade livsbetingelser.

I gudstjänsterna som firas på Kinnekulle kommer det att finnas inslag om klimat och miljö i förböner och kollektändamål. På söndagens gudstjänst i Forshem (23/11) tas det upp en rikskollekt till Hela Världen, som är det nya samlingsnamnet för Svenska kyrkans internationella arbete. Musikkonfirmanderna medverkar i denna gudstjänst.

Den globala veckan avslutas på söndagskvällen (23/11) med en ekumenisk gudstjänst på Ringsbacken, med predikan av kh Falkenberg och sång av den Ekumeniska kören. Kören medverkar ännu en gång under veckan, nämligen redan under onsdagens gudstjänst på Hällesäter i Hällekis.

DAGENS DATUM

MÅNDAG 9 MARS, 2009

Torbjörn och Torleif

Startsidan

Nyhetsarkiv

Senaste nytt

Polisrapporten

Veckans fråga

Köp & Sälj

Bostad

Bilder från bygden

Väderprognos

Skolmat - Hällekis

Annonsera

Grattis

Dagens ros

Om HK

Stöd tidningen

Bilaga 6

Exempel på aktiviteter under Kyrkornas globala vecka 2008

Bollnäs

16 november

Inledningsgudstjänst

Ekumenisk inledningsgudstjänst till Globala veckan - med förbön.

Plats: Forsbrokyrkan, Arbrå

Arrangör: Arbrå-Undersviks kristna råd

20 november

En obekväm sanning

Visning av Al Gores film. Medverkan av bland andra länets miljösamordnare och en representant för Svenska Naturskyddsföreningen. En inbjudan från kyrkorna kommer då till en uppföljningsträff under temat: Skapelsefeber - vad kan vi göra? Den träffen kommer hållas i Sockenstugan 4 december 19.00.

Plats: Saga bio, Arbrå

Borlänge

16 november

Skapelsemässor

Skapelsemässor i pastoratets kyrkor

17 november

I elfte timmen

Filmvisning av "I elfte timmen" på Wallingården bredvid Stora Tuna Kyrka. Medverkan av bland annat barnkörer och stiftjägmästare Erik Ling. Försäljning av Rättvisemärkta varor.

18 november

Sopplunch med föredrag

Sopplunch med lunchföredrag av Unni Öhman. Försäljning av Rättvisemärkta varor. Ljuständning m.m.

Plats: Missionskyrkan

23 november

Skapelsemässa

Skapelsemässa med paradiskören.

Plats: Hagakyrkan

23 november

Skapelsefebergudstjänst

Plats: Missionskyrkan

Borås

17 november

Schysst handel, vad är det?

En kväll om hur vi som medborgare kan påverka människor i utvecklingsländer genom vilket kaffe vi väljer i affären. Medverkar gör Magnus Nyman, ordförande för Världsbutiken i Borås.

Plats: Sandareds församlingshem

Arrangör: Sandhults pastorat

Botkyrka

16 november

Gudstjänst och film

I Centrumkyrkans gudstjänst predikar Harry Månsus över temat "Skapelsefeber".

På kvällen visas Al Gores film "En obekväm sanning". Den diskuteras efteråt och "Klimatuppropet" presenteras för under-tecknande av de som vill.

Plats: Centrumkyrkan i Tumba

Arrangör: Tumba Mfs och SMU i Tumba

Göteborg

14-16 november

Missionskonferensen Alla Folk

Hela evangeliet – till hela skapelsen – till vilket pris? En missionskonferens med detta tema kommer att hållas i Smyrnakyrkan, Göteborg mellan fredagen den 14 november och söndagen den 16 november. Kyrkornas globala veckas gäst Olivia Kibui Mbugua medverkar.

Plats: Smyrnakyrkan

16 november

Gudstjänst

Medverkan av bland andra globala veckans gäst Olivia Kibui Mbugua.

Plats och arrangör: Tomaskyrkan i Hammarkullen

16 november

Skaparsöndag

Temagudstjänst med medverkan av bland andra Olivia Kibui Mbugua.

Plats: Angereds kyrka

Arrangör: Angereds pastorat

19 november

Nya outfits av gamla kläder

Mariakyrkan i Göteborg och Domkyrkoförsamlingens internationella konfirmander inbjuder till modevisning med second-handkläder. På plats finns även kaffe och rättvis choklad.

Plats: Mariakyrkan

Arrangör: Domkyrkoförsamlingen

20-22 november

"Being in the world"

I samband med Kyrkornas globala vecka anordnas en internationell konferens om ortodox tradition, även kallad Chrysostomosföreläsning. Under temat "Being in the World" uppmärksammas Johannes Chrysostomos, som är en av den ortodoxa kyrkans kyrkofäder. Under tre dagar kommer det att hållas föreläsningar och seminarier, med bland annat Andrew Louth, ortodox präst och professor vid universitetet i Durham, och biskop Hilarion Alfeyev från den ryska ortodoxa kyrkan.

21 november

ZaDoGo - ett musikmöte i Kongo

Ljud, bild och smak från Afrika! Gruppen med ungdomar från Majorna och Flatås redovisar med film, berättelser, sång och afrikansk mat om sina veckor i Kongo och musiklägret tillsammans med 30 afrikanska unga i Dolisie.

Plats: Majornas missionskyrka

22 november

En obekväm sanning

Filmkväll. Al Gores film "En obekväm sanning" visas med efterföljande samtal. Tilltugg.

Plats: Majornas missionskyrka

23 november

Ge globen en chans

Temagudstjänst med bland andra Anna Cöster, Per Jennervall och Internationella rådet. Gudstjänsten följs av några timmars samtal och arbete kring frågorna om hur vi handlar klimatsmart, hur vi blir en skapelsevänlig församling mm.

Plats: Majornas missionskyrka

Habo

23 november

Tipspromenad i Furusjö

I Habo kommun anordnar Furusjö Alliansförsamling en tipspromenad på temat Klimat & Fred. Start och mål är Allianskyrkan i Furusjö och priser i form av Rättvisemärkta produkter kommer att delas ut.

Plats och arrangör: Allianskyrkan i Furusjö

Hallsberg

16 november

Skapelsefeber

Temagudstjänst med tonåringar

Plats: Bäcksjökyrkan, Östansjö

Arrangör: Östansjö frikyrkoförsamling

Hudiksvall

22 november

Rättvisemärkt!

Kyrkorna/Naturskyddsföreningen presenterar och informerar om rättvisemärkta produkter i stadens butiker.

Plats: Fyregallerian

Arrangör: Hudiksvalls ekumeniska råd

22 november

Sweet Dreams

Miljökabare

Plats: S:t Jakobsgården

Arrangör: Hudiksvalls ekumeniska råd

Hässleholm

16 november

För livets skull

Temagudstjänst om vår miljö

Plats: Röke kyrka

18 november

Den omoraliska bioenergin?

Vatten ger liv - eller död?

Föredrag med docent Pål Börjesson och limnolog o fil.dr Heléne Annadotter. Kaffe.

Plats: Församlingshemmet Röke

20 november

Vitsen med ekologiska höns och kor

Föredrag med Ann-Kristin Svensson, ekologisk lantbrukare och Helena Holmgren, miljöchef på Bergendahlgruppen. Kaffe.

Plats: Församlingshemmet Röke

23 november

Tid för förändring

Gudstjänst

Plats: EFS Missionshus, Röke

Jönköping

16 november

Under ytan

Temamässa för hela skapelsen.

Plats: Ansgari kyrkan

23 november

50 minuter tillsammans

En tillsammans gudstjänst för alla åldrar med temat Skapelsefeber! En riktigt rolig eftermiddag med lite utmaningar.

Plats: Råslättskyrkan

Arrangör: Råslätts FörsamlingsGemenskap

Kalmar

21 november

Aktion på Maxi

Musikkonfirmanderna sjunger, spelar och dansar mitt emot kassorna på Maxi. Samtidigt gör vi en insamling till ett skolprojekt i en förort till San Salvador, huvudstad i El Salvador.

Plats: Maxi Kalmar

Arrangör: S:t Johannes församling

22 november

Loppmarknad

Loppmarknad till förmån för aidsdrabbade i södra afrika samt ett skolprojekt i El Salvador.

Plats: S:t Johannes Kyrka, Hanellsgatan 5

Kinda

17 november

Klimatförändringar och fredsarbete - hur hänger det ihop?

Seminarium på Miljö- och rättvisekursen på Liljeholmens folkhögskola med medverkan av Olivia Kibui Mbugua.

Plats: Liljeholmens folkhögskola

Kristianstad

18 november

En obekväms sanning

Al Gores film visas. Samtal och andakt.

Plats: Östermalmskyrkan

Arrangör: Ekumeniska rådet i Kristianstad

22 november

Skapelsefeber

Klimatexperten Pam Pearson talar om miljöarbete och Ingela

Frid Miljön - en utmaning för en kristen. Samtal, fika och andakt.

Plats: Östermalmskyrkan

Arrangör: Ekumeniska rådet i Kristianstad

Laxå

16 november

Gudstjänst

Gudstjänst med tema från Kyrkornas globala vecka

Plats: Ramundeboda kyrka

17 november

En obekväms sanning

Filmvisning av Al Gores film med diskussioner efteråt.

Plats: Casselgården

20 november

Second-handklädvisning och vattenutställning

Konfirmanderna ordnar en modevisning med second-handkläder från KUPAN. NVB bidrar tillsammans med den lokala FN-föreningen med en utställning om vatten.

Plats: Casselgården

23 november

Familjemässa

Gudstjänst med medverkan av församlingens konfirmander och barnkör.

Plats: Ramundeboda kyrka

Lidingö

19 november

Internationellt Café

Internationellt Café med Missions och U-landslinjen
Lidingö Folkhögskola.

Vi får ta del av reflektioner och erfarenheter från resan till Centralamerika ur ett klimatperspektiv.

Plats: Ansgarskyrkan

Arrangör: Internationella Kommittén

Linköping

16 november

Temagudstjänst

Temagudstjänst med multikulti-fest, lunch.

Plats: Ansgarskyrkan, Gottfridsbergs församling

Arrangör: Den internationella gruppen i Ansgarskyrkan

17 november

Skapelsefeber - klimat och fred i Afrika

Seminarium och musikcafé med medverkan av bland andra Olivia Kibui Mbugua.

Plats: Johanneskyrkan

Arrangör: SPEAK m fl

Lund

16 november

Familjemässa

Miljö är temat för familjemässan i Gödelövs kyrka i Genarp.

Genarps församling arrangerar sammankomsten, där sopor som samlats ihop under kyrkans barntimmar kommer att användas på nytt sätt.

Plats: Gödelövs kyrka, Genarp

Malmö

23 november

Gudstjänstverkstad - Jorden har feber

Workshops kring HIV/Aids i Afrika och Sverige med Maria Nordenbrandt, drama, klimatsmart, nattvard m.m.

Plats: Stadionkyrkan

Arrangör: Malmö Missionsförsamling

Mjölby

16 november

Hela världen sjunger

Plats: Sya församlingshem

Arrangör: Svenska kyrkan

Nacka

15 november

Familjedag i Boo församling

Tema: Skapelsefeber eller Rädda en isbjörn! Babyteater, skapel-sevandring, skapelsepyssel, ekologisk korv och fika, miljötips-promenad för stora och små!

Plats: Kyrkans hus, Orminge centrum

Arrangör: Boo församling

Norrköping

16 november

Temagudstjänst

Temagudstjänst Guds skapelse - vårt ansvar

Plats: Navestad kyrka

Arrangör: Tingstad församling

18 november

En obekväm sanning

Al Gores film visas

Plats: Navestad församlingshem

Arrangör: Tingstad församling

19 november

Heta stolen

Journalist Anders Hagman: "Vad gör dina pengar medan du sover?"

Plats: Navestad församling

Arrangör: Tingstad församling

Skara

23 november

Värda skapelsen - gudstjänst

Plats: Missionskyrkan

Arrangör: Skara Missionsförsamling

Skellefteå

15 november

Leva livet i en global värld

En konfirmandhappening där många av konfirmanderna i Skellefteå med omnejd arbetar med frågor som anknyter.

Plats: S:t Olovskyrkan, S:t Olovgården m m

Arrangör: SENSUS Skellefteå och konfirmandledare i skellef-tetrakten

16 november

Skapelsefeber - Drabbad av medkänsla

Temagudstjänst med Ola Persson. Sång av Fishermansfriends.

Plats: Sörböle kyrka

16 november

Globalfesten

Fest för alla åldrar oavsett bakgrund av tro & kultur. Ekumeniskt & samarrangerat med Mångkulturellt forum.

Plats: Sörböle kyrka

19 november

Att vara bonde förr och nu

Symöte - Anders Marklund berättar

Plats: Sörböle kyrka

20 november

Afrika och Vi

Seminarium om våra relationer till Syd, historiskt och i nutid.

Thorgny Karlsson, Karl-Axel Lundqvist m fl

Plats: Sörböle kyrka

21 november

Karakaffe

Dagens program: Vi provkör Miljöbilar och "löser" världsproblem över en kopp kaffe.

23 november

Klimat, Fred & Framtid

Temamässa ledd av Bertil Holmgren med färsk erfarenhet från Eritrea och Sudan.

Plats: Sörböle kyrka

Sollentuna

15 november

Globala dagen - Klimat och fred

Klimatutmaningen i teori och praktik

Anders Ölund, Svenska kyrkans internationella avdelning

Skapelsemusikal, Gryningsljus

Kummelby kyrkas Ceciliakören, Edsbergkyrkans Mariakören

Skapelsefeber - Klimat och fred

Anders Jägerskog, Stockholm International Water Institute

Mingelmåltid, Israelisk folkmusik med Kizelo Mleko

Skapelsemessa, Den gröna ängeln

Ingrid Malm, präst Edsbergskyrkans Församlingkör

Plats: Edsbergskyrkan, Kaplansbacken 2

Stockholm

19 oktober-11 november Obs innan Globala veckan

En rad aktiviteter fram till Globala veckan

Norrmalmskyrkan har valt att låta ämnet Klimat & Fred prägla en större del av hösten och anordnar flera arrangemang på temat, bland annat en temagudstjänst och en matlagningskurs utifrån ett miljötänkande.

Plats: Norrmalmskyrkan

16 november

Temagudstjänst

Gudstjänst med tema Skapelsefeber. Predikan av Bo Forsberg, generalsekreterare för Diakonia.

Cafésamtal om klimat och fred

Kom, lyssna och ställ frågor till Bo Forsberg, Diakonia & Nina Ekelund, strategisk konsult inom miljöfrågor

Plats: Skarpnäckskyrkan

Arrangör: Skarpnäckskyrkan

17 november

Klimatfrågan

En tipsrunda i skolan med Kyrkornas Globala Veckas tipsfrågor. Vinst: en Rättvisemärkt fotboll!

Plats: Bagarmossen

Arrangör: Svenska kyrkan, Skarpnäcks församling

18 november

Hållbara fredsprocesser och krisen för klimatet och maten

Föredrag och samtal mellan fredsforskare Thomas Olsson och policyhandläggare på Svenska kyrkan Gunnel Axelsson Nylander. Fika och tilltugg.

Plats: Sensus Medborgarplatsen

Arrangör: Svenska kyrkan och Sensus

19 november

Klimatfrågan

En tipsrunda i skolan med Kyrkornas Globala Veckas tipsfrågor. Vinst: en Rättvisemärkt fotboll!

Plats: Bagarmossen

Arrangör: Svenska kyrkan, Skarpnäcks församling

20 november

Miljökväll

Carl-Axel Dominique spelar piano och Olivia Kibui Mbugua talar kring klimat- och fredsfrågor.

Plats och arrangör: Immanuelskyrkan

23 november

Skapelsefeber - Gudstjänst

Gudstjänst med bildspel, drama och predikan om den kristna keltiska helhetssynen. Stationsvandring och förbön för klimat och fred m m.

Plats: Söderhöjdskyrkan

Arrangör: Söderhöjdskyrkan

Sundsvall

23 november

Öppet hus

Öppet hus med Rättvisemärkt fika, frågeslinga, konst av skräp m m.

Gudstjänst - Skapelsefeber

Plats: Essviks Baptistkapell

Arrangör: Essviks Baptistförsamling

Sävsjö

23 november

Skapelsefeber

Temagudstjänst

Plats: Missionskyrkan, Vrigstad

Arrangör: Vrigstad Missionsförsamling

Södertälje

18 november

Rätt Vis

En kabaré om makt på rätt vis med Teater Glädjetår från Helsingborg.

Plats: Församlingshemmet vid Hölö kyrka

Arrangör: Hölö-Mörkö församlingar

20 november

Samtalskväll

Samtalskväll om vår lokala miljö. Gäst: Tuuli Kivimäki, miljöinspektör från Södertälje kommun.

Plats: Församlingshemmet vid Hölö kyrka

Arrangör: Hölö-Mörkö församlingar

23 november

Värld att vårda

Temamässa om vårt ansvar för skapelsen

Plats: Hölö kyrka

Arrangör: Hölö-Mörkö församlingar

Tidaholm

23 november

Miljömässa

Miljömässa firas i Härja kyrka. Därefter lunch i bygdegården och föredrag av Jonas Ringqvist (chef för miljö o bygg i Tidaholms kommun) samt försäljning av Rättvisemärkta varor. Jonas kommer att tala om vår konsumtion och vad våra val får för följder på vårt klimat.

Plats: Härja kyrka samt Härja hembygdsgård

Arrangör: Svenska kyrkan

Torsby

16 november

I Guds fria natur

I Missionskyrkan i Torsby arrangeras en temagudstjänst och fotoutställning på temat "Skapelsefeber - I Guds fria natur". Förutom detta medverkar även gospelkören Spiritual Blue.

Plats: Missionskyrkan Torsby

Arrangör: Missionskyrkan och Torsby fotoklubb

Tyresö

18-21 november

Middagsbön

Middagsbön i globala veckan

Plats: Trollbäckens kyrka

Arrangör: Svenska kyrkan

19 november

Småbarnsgudstjänst om miljö

Plats: Trollbäckens kyrka

Arrangör: Svenska kyrkan

Ulricehamn

23 november

Ekumenisk cafégudstjänst

Ekumenisk cafégudstjänst i Missionskyrkan. Missionsförsamlingen och Timmele församling utmanar varandra i jordglob-sjakten under veckan fram till 1 advent. Vinnande församling blir bjuden på kyrkkaffe av förloraren.

Plats: Missionskyrkan i Timmele

Arrangör: Missionsförsamlingen och Timmele församling

Upplands-Bro

16 november

Gudstjänst för stora och små

Gudstjänst med temat Skapelsefeber

Plats: Bro kyrka

Arrangör: Svenska kyrkan i Bro

23 november

Internationell gudstjänst

I anslutning till gudstjänsten serverar vi hemlagad mat från Peru och lyssnar till Eva Glemme som föreläser om möten med människor världen över.

Plats: Bro kyrka

Arrangör: Svenska kyrkan i Bro

Uppsala

12 november Obs innan Globala veckan

Klimatchock

Som en upptakt till Kyrkornas globala vecka arrangerar Lötenkyrkan i Uppsala en föräldrasamling med klimattema. Medverkar gör Staffan Lindberg, bland annat känd som koldioxidbantare i SVT:s ”Vädrets makter”.

Plats: Lötenkyrkan

18 november

Seminarium

”Att bygga fred genom att bekämpa klimatförändringar” Globala veckans internationella gäst Olivia Kibui Mbugua från Kenya berättar om sitt arbete i regioner där knappa naturresurser orsakar konflikt. Hon arbetar på National Council of Churches of Kenya, NCCCK, med fokus på fredsbyggande, konflikthantering och livsmedelssäkerhet.

Plats: Universitetshuset, sal IV

Skapelsens torg

Församlingar, miljöorganisationer m fl visar upp och berättar om sitt arbete för en renare och rättvisare värld. Försäljning av Rättvisemärkta och ekologiska varor. Ärkebiskop Anders Wejryd öppnar kvällens aktiviteter.

Plats: Domkyrkans vapenhus

Fackeltåg till Domkyrkan

Samling vid Pingstkyrkan.

Ekumenisk globalgudstjänst

Medverkan av Olivia Kibui Mbugua, Kenya, samt representanter för församlingarna i Uppsala.

Plats: Domkyrkan

Det finns bara dåliga kläder

Klimatshow med Staffan Lindberg, känd från bland annat VibaFemba. En kväll kring klimat, konsumtion och hållbar ut-

veckling. Kvällen innehåller domedagskomik, folkbildning, inåtsång och koldioxidbantning. Påtaglig världsförbättring utlovas!

Plats: Domkyrkan

Arrangör: Uppsala Kristna Råd, Sensus och Bilda

23 november

Gudstjänst

I Valsätrakyrkan har vi gudstjänst tillsammans med KHS och kyrkoherde Göran Bohman på domsändagen. Gästande predikant kommer att beröra globala veckans tema och det är också temat för samtalet efter kyrkkaffet där Per och Birgitta Larsson deltar.

Plats: Valsätrakyrkan

Varberg

21 november

Handla Rättvisemärkt

Information och försäljning av Sackeusvaror på Hålstens torg.

Plats: Hålstens torg

21 november

Nikodemusnatt

Samtal om livet. Tema: Vågar jag se medmänniskan?

Plats: Håstenskyrkan

23 november

Temagudstjänst

Gudstjänst med tema ”Skapelsefeber”. Medverkan av bland andra Bo Elftorp, Gunhild Ringberg och Internationella kommittén. Insamling till Diakonia.

Plats: Håstenskyrkan

Arrangör: Varbergs missionsförsamling

Visby

19 november

Miljöföredrag

Urban Hermansson, miljösamordnare Stockholms stift talar om skapelsefeber. Hot och möjligheter för kyrka och samhälle.

Plats: Betelkyrkan, Slite

Arrangör: Betel och Bilda

Västerås

17 november

Hallå, vad händer?

Klimatförändringarna i ett Västeråsperspektiv

Panelkväll med Svenska Naturskyddsföreningen. Andreas

Porswald, kommunalråd, Måns Enander, Länsstyrelsen, Elin

Dahlman, kommuninnevånare. Samtalsledare: Johan Lif (VLT)

Plats: Kyrkbacksgården

18 november

Kan elbilen klara klimatkrisen?

Harry Frank, välkänd Västeråsprofil, ledamot av Kungl. Vetenskapsakademien, Benny Dahlström, Toyota, om hybridbilar, Rutger Schlaug, Sambil, om bilpooler.

Plats: IOGT, Slottsgatan 6

19 november

Skapelsefeber - klimat och fred i Afrika.

Ska de fattiga bära bördan?

Seminarium med globala veckans gäst Olivia Kibui Mbugua.

Plats: Katolska kyrkan

Arrangör: Ekumeniska rådet Västerås

20 november

Har vi vaknat? Den kristna församlingens ansvar inför klimathotet

För församlingsstyrelser, internationella grupper och andra intresserade. Klimatkväll med Biskop Thomas Söderberg sedan vi sett en del av Al Gore's film "En obekväm Sanning".

Servering

Plats: Mikaelikyrkan

21 november

Tro på framtiden!

Ekumenisk ungdomsgudstjänst och eftersamling med Liv Södahl om livsstil och rättvisa när Moder Jord fått feber. Annika Hansson, Daniel Berg, Hanna Lindkvist. Musikgruppen Gideonup och ungdomskören Majorminor med Ulf Fernqvist. Fika.

Plats: Ansgarskyrkan

22 november

Så länge solen värmer jorden.....

Glad och hoppfull lovsångskväll med Skapelse- och miljöpsalmer. Lisa Fröberg, Agneta Lejdhamre, Eva Brindbergs Granat, kör.

Plats: Ansgarskyrkan

23 november

Gudstjänster på Domssöndagen i stadens kyrkor

I Ansgarskyrkan predikar Per Olof Svärdhagen, i Bäckbykyrkan Anders Lennse, i Domkyrkan Mats Svegfors, i Gideonsbergskyrkan Annika Hansson, i Katolska kyrkan Thomasz Slupkopwski (Kristus Konungens fest), i Mikaelikyrkan Bengt Linnvall, i Pingstkyrkan Daniel Alm och i Önsta Gryta kyrka Jerker Alsterlund

Konsumtion till döds!

Avslutningsgudstjänst i Domkyrkan Europaparlamentariker m m Anders Wijkman. Övriga medverkande: Ekumeniska Rådets Globalveckogrupp, Gideonsbergs Vokalensemble under ledning av Dan Eiderfors, Agneta Sköld, medlemmar från olika församlingar

Plats: Domkyrkan

Växjö

17 november

Jorden har feber

Temadag "Jorden har feber" på S:t Sigfrids folkhögskola. Musik, sketch "Bota jorden", jordglobsjakt (klassvis), film ("Börje - en lärare som tror"), tipspromenad, föredrag bl a av Maja Söderberg om klimatmat, "klimatlunch", tips på vad du själv kan göra, m m.

Plats: S:t Sigfrids folkhögskola

Arrangör: S:t Sigfrids folkhögskola

Örebro

22 november

Ekumenisk gudstjänst

Temagudstjänst om skapelse och miljöfrågor. Tal av Göran Sturve, fd generalsekreterare i Svenska missionsrådet. Körer och musiker från Hagakyrkan och Betlehemskyrkan medverkar också.

Plats: Frälsningsarmén

Arrangör: Örebro Kristna Samarbetsråd

Bilaga 7

Kyrkornas globala vecka 2008 – Utvärdering

Bakgrund

Kyrkornas globala vecka firades för första gången 2003, då under namnet Kyrkornas globala söndag. Sedan 2005 firas den under en hel vecka i anslutning till Domssöndagen, med syftet att kyrkor och församlingar över hela landet ska uppmärksamma globala rättvisefrågor, samtidigt och tillsammans. Sveriges Kristna Råd (SKR) och dess 27 medlemskyrkor är initiativtagare till veckan.

Kyrkornas globala vecka 2008 fortsatte på temat Skapelsefeber från 2007, men nu med underrubriken Klimat & Fred.

Mål

Målet med Kyrkornas globala vecka är trefaldigt:

- Öka intresset och kunskapen för globala rättvisefrågor bland medlemmar i SKR:s medlemskyrkor och att utifrån detta ökade intresse skapa ekumeniska mötesplatser för diskussion.
- Ge SKR:s medlemskyrkor tillfällen till gemensam teologisk och etisk bearbetning av globala rättvisefrågor.
- Påverka utformningen av politiken så att den i högre grad tar hänsyn till globala rättvisefrågor genom att påverka beslutsfattare och skapa medvetenhet hos politiker om kyrkornas syn på dessa frågor.

Den slutliga målgruppen för Kyrkornas globala vecka är 130 000 aktiva medlemmar i svenska kyrkor och samfund.

Tema

Kyrkornas globala vecka 16-23 november 2008 hade temarubriken ”Skapelsefeber – Klimat & Fred”. Fokus låg på relationen mellan klimatförändringar och konflikt.

Arrangörer

Sveriges Kristna Råd arrangerade veckan tillsammans med Diakonia, Kristna Fredsrörelsen, Kyrkornas U-fond, Liv & Fredsinstitutet, PMU Interlife, Sensus Studieförbundet, SPEAK, Studieförbundet Bilda och Svenska missionsrådet (SMR).

Projektsekreterare vid SKR för Kyrkornas globala vecka är Sofia Walan. Under senare delen av 2008 var Sofia föräldraledig med Johanna Olaison som vikarie. Projektinformatör var Maria Roxberg, som i september 2008 efterträddes av Jacob Risberg.

Utvärderingen

Det övergripande syftet är att mäta resultat av arbetet inom projektet, med utgångspunkt i de mål som formulerades i SKR:s bidragsansökan till SMR för verksamhetsåret 2008. Utvärderingen genomfördes i två delar som presenteras nedan.

Telefonintervjuer

Denna del bestod av telefonintervjuer till ett urval av Sveriges cirka 4 400 församlingar. Sammanlagt ställdes 24 frågor som syftade till att ge svar på följande frågeställningar:

- Hur många av församlingarna känner till Kyrkornas globala vecka?
- Hur många har genomfört någon typ av aktivitet i samband med globala veckan?
- Varför har vissa valt att inte genomföra någon aktivitet?
- Underlättar Kyrkornas globala vecka arbetet med global rättvisa – i så fall hur?
- Finns det hinder för att arbeta med globala veckan – i så fall vilka?
- På vilket sätt har församlingarna fått information om veckan och temat?
- Vilket omdöme får denna information?
- Hur många har använt sig av Kyrkornas globala veckas hemsida?
- Hur ser församlingarna på de aktiviteter som sker på riksnivå?

Metod, urval och genomförande

Telefonenkäterna följde i viss utsträckning 2006 års utformning för att kunna göra jämförelser och var i viss utsträckning unika för 2008 års verksamhet. Ett slumpmässigt urval gjordes utifrån SKR:s församlingsregister. Dessa listor delades mellan fem personer som fick i uppgift att genomföra intervjuerna efter relativt detaljerade instruktioner för att säkerställa jämförbarhet intervjuerna emellan. Cirka 100 intervjuer genomfördes. Intervjuerna rapporterade svårigheter med att nå församlingar i allmänhet och de med mindre resurser i synnerhet. På grund av detta är vårt urval över kyrkofamiljer och samfund skevt, vilket gör att vi bör vara försiktiga med att dra generella slutsatser.

Följande kyrkor har deltagit i telefonintervjuerna:

Evangeliska Fosterlandsstiftelsen	4
Evangeliska Frikyrkan	2
Frälsningsarmén	1

Katolska kyrkan	3
Metodistkyrkan i Sverige	2
Pingströrelsen	10
Svenska Alliansmissionen	8
Svenska Baptistsamfundet	6
Svenska kyrkan	41
Svenska Missionskyrkan	16
Övriga	5

Resultat

Kännedom och aktiviteter

79 % av de intervjuade känner till Kyrkornas globala vecka och 27 % har också gjort någon aktivitet inom ramen för globala veckan. Dessa siffror är snarlika resultatet från 2006, då procentsatserna var 78 respektive 22 %. Varje aktivitet har i genomsnitt haft 77 deltagare. Bland de församlingar i undersökningen som har gjort en aktivitet tillhör 15 Svenska kyrkan, sju Svenska Missionskyrkan. En församling inom respektive Evangeliska Frikyrkan, Frälsningsarmén, Pingströrelsen samt kategorin Övriga har också genomfört ett arrangemang.

Varför ej aktiviteter?

Som förklaring till varför man inte har gjort någon aktivitet är ett svar i särklass vanligast, nämligen det som refererar till församlingens situation och dess resurser. 80 % ger svar av denna typ som handlar om brist på tid och engagemang för frågorna; många refererar också till annan internationell verksamhet som har prioriterats. Flera förklarar också att verksamheten följer planeringar som är lagda sedan mycket länge och att det inte finns någon tradition av att lägga in Kyrkornas globala vecka.

Möjligheter och hinder

Av dem som har besvarat frågan menar hela 82 % att Kyrkornas globala vecka underlättar för att ta upp frågor om rättvisa och global utveckling i kyrkan. När de har ombetts precisera på vilket sätt återkommer tre svar som de vanligaste, nämligen att materialet underlättar, att det är bra med en extern påminnelse eller påstötning och att det är lättare att argumentera internt för att frågan ska drivas när det finns ett stöd utifrån.

36 % av de svarande anser det inte finnas några hinder för att arbeta med Kyrkornas globala vecka i deras sammanhang. En stor del av de 64 % som anser det finnas hinder återfinns naturligt nog bland de församlingar som inte har genomfört någon aktivitet. De hinder som nämns framför andra är brist på tid och engagemang inom församlingen.

Information och hemsida

Angående informations-spridningen har de allra flesta fått information om globala veckan via de utskick som vi gör. Andra informationsvägar som e-post, internet eller samfundet utgör mycket liten del. Denna information är viktig för oss då diskussioner pågår kring huruvida vi i framtiden kan minska på det tryckta materialet och successivt gå över till att arbeta mer elektroniskt.

91 % av de svarande anger att informationen de fått har svarat upp till församlingens behov. I de församlingar som genomförde någon typ av aktivitet har också de allra flesta använt sig av det utskickade materialet. De få som uttrycker missnöje menar bl a att informationen kommer något sent.

Av dem som har besvarat frågan har endast 30 % besökt Kyrkornas globala veckas hemsida. År 2006 var dock denna siffra 10 %, vilket innebär en tydlig ökning. De svarandes uppfattningar om material och hemsida är positiva; 89 % ger goda omdömen.

Riksnivå

På frågan om de svarande har märkt av några av de aktiviteter som skett på riksnivå svarar så mycket som 75 % nej. Angående utbildningsdagarna anger hälften av de svarande att de inte har nåtts av information om dessa. En något mindre andel svarar vidare att de eller någon annan från deras församling skulle vara intresserade till ett annat år.

Skriftlig enkät

Denna enkät genomfördes med några av dem som deltagit i aktiviteter under Kyrkornas globala vecka. Enkätens syfte var att ta reda på vad som lockade dem att delta i arrangemanget, att fråga om de tror att det går att påverka klimatet i en positiv riktning samt att undersöka vad de själva är beredda att ändra i sin livsstil för att minimera klimatpåverkan.

Metod, urval och genomförande

Projektledningen på SKR formulerade den skriftliga enkäten som fokuserar på upplevelsen av arrangemanget och dess eventuella konsekvenser. Vid ett tiotal av de lokala aktiviteterna fick deltagarna frivilligt lämna e-postadresser som enkäten sedan skickades till. De aktiviteter där deltagarna erbjöds delta i enkäten valdes ut av rent praktiska skäl; villkoret var att projektledningen hade en kontakt på orten som ville ta på sig att informera om enkäten och samla in e-postadresser. För att motivera deltagarna att svara på enkäten lottades biobiljetter ut bland dem som lämnat svar. Av 116 utskickade enkäter svarade 54. De flesta av dessa svarade först efter att en påminnelse hade skickats ut.

Resultat

Motivation att delta

På frågan varför man deltagit i arrangemanget var det påfallande många som hade någon typ av ansvar eller var aktiva i programmet på något annat sätt. En förklaring skulle kunna vara att av de 116 personer som sagt sig vara villiga att delta i enkäten är det främst de som på något vis har en relation till Globala veckan, genom att de t ex anordnar ett arrangemang, som är mest motiverade att leva upp till sitt åtagande. Andra vanligt förekommande svar var annars ett allmänt intresse för klimatfrågor, att få tillfälle att lyssna till en spännande talare samt möjligheten att få lära sig något nytt i ämnet.

Förändra

Samtliga svarande ansåg att man kan påverka klimatet i en positiv riktning samt att det verkligen spelar en roll vad man som enskild gör. Det är glädjande att se att många deltagare har den ändå relativt optimistiska åsikten att klimatet går att påverka positivt, och att Kyrkornas globala veckan lyckas lyfta upp det perspektivet då det ofta i den övriga klimatdebatten mest är negativa nyheter som dominerar.

Livsstil

Bland det man är beredd att göra själv för att förbättra klimatet hamnade att handla mer ekologiska varor och att byta ut energislukande produkter mot mer energisnåla högst upp. Många är även beredda att konsumera mindre och handla mer lokalt producerade varor. Färre än hälften är beredda att resa mindre, byta bil till en miljöbil, investera i alternativa energikällor eller arbeta politiskt eller på annat sätt aktivt med miljöfrågor.

Det är intressant att se vad deltagarna är beredda att göra i sina egna liv, eller snarare vad de inte vill göra. Då det handlar om "enkla" saker som att byta ut glödlampor och handla ekologiskt behöver man inte förändra själva livsstilen, medan det genast blir lite mer "obekvämt" om det handlar om att minska sitt eget resande, delta i utbildningar, arbeta politiskt eller lägga pengar på att investera i alternativa energikällor.

Slutsatsen kan vara att så länge ens egen livsstil inte förändras är det lättare att engagera sig för ett bättre klimat. Detta avspeglas i den sista frågan där fyra av tio säger att de kommer att förändra sin livsstil till följd av Kyrkornas globala vecka medan nästan samtliga menar att initiativ som globala veckan kan öka deras engagemang.

Analys och måluppfyllelse

Målsättningen med Kyrkornas globala vecka var att 130 000 personer i den slutliga målgruppen aktivt skulle ta del av globala veckans budskap genom att delta i någon

aktivitet. Av dessa skulle 50 000 få ökade kunskaper om sambandet mellan klimatförändringar och global rättvisa; för 15 000 skulle kunskapen leda till ökat engagemang och förändrat beteende.

Sammanställningen visar att ca 92 100 personer deltog under Kyrkornas globala vecka 2008, vilket vid första anblicken tyder på att den första målsättningen inte har uppfyllts. Både den aktuella målsättningen och tidigare års statistik utgår dock ifrån en förteckning över kyrkor och församlingar som sedan målsättningen formulerades har reviderats. Följden är att antalet församlingar som omfattas av insatsen har sjunkit från 4 995 till 4 429 stycken. Därmed borde också målsättningen ha reviderats, vilket inte har skett. Med andra ord är summan med ca 92 100 aktiva deltagare ett bra resultat, vilket dock inte återspeglas i målsättningen för året.

I den skriftliga enkät vi har genomfört med frågor till den slutliga målgruppen svarar 85 % ja på frågan om aktiviteten gav ny kunskap eller nya tankar kring kyrkornas arbete med klimat- och fredsfrågor. Om denna siffra appliceras på de 92 100 personer vi uppskattar har deltagit i någon aktivitet blir resultatet att 78 285 personer troligen har fått de ökade kunskaper som målsättningen innebär. Detta betyder i så fall att målsättningen med 50 000 personer har uppfyllts med råge, men det bör också tas i beaktande att enkätens urval var litet och att resultatet måste behandlas med försiktighet.

I samma enkät säger 41 % att de kommer att förändra sin livsstil till följd av globala veckan. Om denna siffra appliceras på de 92 100 personer vi uppskattar har deltagit i någon aktivitet blir resultatet att kunskapen antagligen lett till ökat engagemang och förändrat beteende för mer än de 15 000 som målsättningen innebär. För detta resultat gäller dock samma som ovan; vi kan inte betrakta resultatet som tillförlitligt på grund av ett litet urval. Mer intressant är då att se vilken typ av livsstilsförändringar de svarande säger sig vara beredda att göra, där en tydlig trend är att fler är benägna att göra de förändringar som inte är utåtriktade och inte kräver en större förändring.

Siffrorna kring kännedom och aktiviteter visar att Kyrkornas globala vecka har lyckats väl med att etablera sig som en känd företeelse, men kännedomen om det ökar inte. Aktivitetsfrekvensen pekar uppåt, men ur projektets synvinkel är det önskvärt att stärka denna ökning. Flera som inte genomfört arrangemang förklarar att verksamheten följer planeringar som är lagda sedan mycket länge och att det inte finns någon tradition av att lägga in Kyrkornas globala vecka. Från vårt perspektiv är kanske just denna sista faktor en utmaning – hur får vi församlingar som inte traditionellt har arbetat med globala veckan att ta steget?

Utvärderingen visar att flera församlingar visserligen tycker att Kyrkornas globala vecka är ett bra initiativ, men ändå prioriterar bort den till förmån för annat arbete. Med tanke på att detta arbete många gånger är likt vår verksamhet och bedrivs av till oss närliggande organisationer vore det inte produktivt att ha som målsättning att påverka församlingar att omprioritera. Däremot kan vi arbeta för god samordning på nationell nivå så att vårt arbete går hand i hand med samfundens egna satsningar, så att lokala aktörer upplever synergieffekter; inte att ytterligare ok läggs på deras axlar. Forumet för denna process är vår arbetsgrupp.

De svar som framkommer angående hemsida och material är viktiga att ta fasta på. Vår plan för de kommande åren, att låta hemsidan spela en större roll samtidigt som vi successivt drar ner på det tryckta materialet (p g a dels miljöhänsyn, dels finansieringsfrågan) ligger väl i linje med det faktum att hemsidans betydelse ökar. Samtidigt visar utvärderingen att postutskick och tryckt material fortfarande är vår viktigaste informationskanal som vi utan tvekan måste fortsätta arbeta med. Dessa kan utvecklas först då vi i framtida utvärderingar eventuellt ser att andra kommunikationsvägar har börjat fungera i samma utsträckning.

Angående de aktiviteter vi anordnar på riksnivå konstaterar vi en diskrepans i investerad arbetstid och effekt. 2008 års riksdagsseminarium och debattartikel blev visserligen lyckade, men då inte vår slutliga målgrupp – medlemmar i kyrkor och församlingar – i någon vidare utsträckning känner till eller berörs av detta arbete blir effekten begränsad.

Angående utbildningsdagarna tycks problemet inte ligga i bristande intresse utan i bristfällig hantering av kommunikation; stor del av målgruppen har inte haft kännedom om arrangemangen. Om liknande arrangemang ska genomföras i framtiden bör därför arbetsfördelningen lokalt såväl som nationellt vara mycket tydlig för att undvika liknande skeenden. Användandet av informationskanaler bör ses över för att antingen hitta alternativa sådana eller bättre nyttja de som brukas i dagsläget.

Rekommendationer

- Se över hur vi kan jobba med att få församlingar som inte tidigare har arbetat med Kyrkornas globala vecka att göra det för första gången.
- Arbeta genom arbetsgruppen för god samordningen på nationell nivå så att vår kampanj samarbetar med andra kampanjer, inte motarbetar dem.
- Utveckla och marknadsför hemsidan som kommunikationsverktyg och informationsbas, men fasa inte ut det tryckta materialet förrän det är tydligt att andra informationskanaler har börjat fungera lika väl.
- Lägga mer resurser på lokal och mindre på nationell nivå, då de förstnämnda ger större effekt än de sistnämnda.
- Vid eventuellt nytt försök med utbildningsdagar, gör en tydlig arbetsfördelning mellan de samarbetande parterna och se över informationskanaler.